

Motion till riksdagen

1988/89: Ub829

av Charlotte Branting och Barbro Sandberg
(båda fp)

Lärare i teckenspråk

Teckenspråket är det naturliga umgängesspråket för döva och gravt hörselskadade och det är också det språk som döva lär sig spontant och betraktar som sitt första språk. Den förändrade attityden till teckenspråket gör att insatser behövs såväl inom grundskolan och gymnasieskolan som specialskolan för att ge teckenspråkundervisningen en starkt ställning inom skolväsendet.

I dag diskuteras mycket om olika skolformer för döva och hörselskadade barn:

- dövskola (teckenspråk)
- hörselklass (tal med teckenstöd)
- integrerat i vanlig klass.

Man har noterat att barn som gått i dövskola inte alltid har tillgodogjort sig undervisningen på ett tillfredsställande sätt. T. ex. sägs att barn som kommer till dövgymnasiet i Örebro i många fall endast har kunskaper motsvarande mellanstadiet när de går vidare till högskolan.

Orsaken till detta är att barnen i dag lär sig teckenspråk från späda ålder och alltså har det som sitt första språk, medan de lärare, som utbildats före 1983 för specialskolor, har sämre kunskaper i teckenspråk. De undervisar på talspråk eller ett undermåligt teckenspråk, så eleverna har svårt att förstå. I budgetpropositionen anvisas 3 milj. kr. för utbildning i teckenspråk av ca 30 lärare i specialskolan årligen under fem år. Detta är ett steg i rätt riktning men vi ifrågasätter om denna satsning är tillräcklig.

Vi anser, att alla lärare som undervisar döva och hörselskadade i dövskola eller hörselklass inom en femårsperiod skall ha kompetens att undervisa med stöd av teckenspråk.

Men även grundskolans lärare behöver specialutbildning för att kunna undervisa hörselskadade elever. Det visar sig, att barnen har ett bra ordförråd när de kommer till specialskolan men mycket dålig ordförståelse. Det beror på att läraren inte har kunnat förklara vad orden betyder på ett tillräckligt tydligt sätt.

Vilken lärare som helst kan få en hörselskadad elev i sin klass. Därför är det väsentligt att såväl i lärarutbildningen som i fortbildningen av lärare det ges möjlighet att lära sig undervisa med stöd av teckenspråk.

Hemställan

Mot. 1988/89

Ub829

Med hänvisning till vad som ovan anförs hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförs om kravet på att lärare som undervisar döva och hörselskadade inom en femårsperiod skall ha kompetens att undervisa med stöd av teckenspråk,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförs om grundskolelärares ökade möjligheter att lära sig teckenspråk.

Stockholm den 24 januari 1989

Charlotte Branting (fp)

Barbro Sandberg (fp)